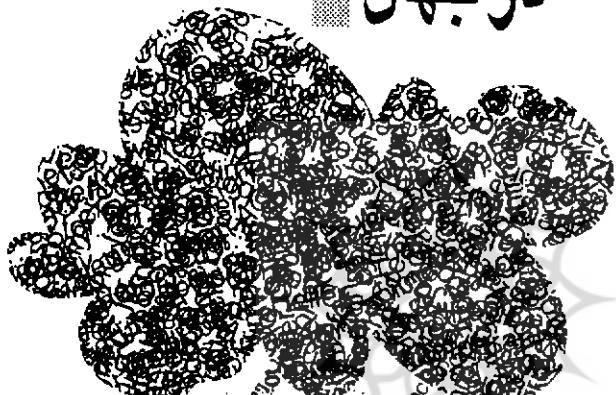

ماریانه کروس
Marianne Carus
ترجمه زهره قایینی

زهره قایینی،
فوق لیسانس کتابداری،
متوجه پژوهشگر
ابدیات کودکان
و نوجوانان عضو
شورای کتاب کودک
و مسئول
«هسته تخصصی
ابدیات کودکان»
در مؤسسه
ترجمه و نشر کتاب
(متن) است.
او علاوه بر ترجمه
مقالات و متن مختلف
مریبوط به کودکان
و ادبیات
کودکان و نوجوانان
در برخی
از زمینه‌ها به ویژه
تصویرگری
کتابهای کودکان نیز
به مطالعه و تحقیق
مشغول است.
از جمله کارهای
تحقیقی قایینی،
پایان‌نامه
فوق لیسانس
تحت عنوان «واکنش
کودکان ۲-۶ ساله
به کتابهای تصویری
(دانستاني- تحليلي)»
است.
او همچنین
در سال ۱۹۹۷
با استفاده
از بورسیه مهندسی
تحقیقاتی
انستیتوی بین‌المللی
ابدیات کودکان
(IICLO) او را
تحقیق را با عنوان
«تصاویر نو
بر افسانه‌های کهن»
انجام داده است
که در بولن سالانه
این انستیتو
در آوریل ۱۹۹۸
به چاپ خواهد رسید.

مجله‌های کودکان در جهان

مقدمه

بر اساس یک بررسی جدید، ۴۸ میلیون کودک و نوجوان (۲ تا ۱۷ سال) در امریکا و کانادا، مجله‌های خوانند. البته همه آنها خوانندۀ مجله‌های باکیفیتی نیستند که در این مقاله مورد بررسی قرار گرفته‌اند، بلکه کمیک‌های دیگر مجله‌های عامه‌پسند، همچنین مجله‌های مذهبی و نشریات مدارس نیز جزو این آمار به شمار می‌آیند که البته هیچ‌یک از آنها مورد بحث ما قرار نخواهد گرفت. در هر صورت، ۷۵ درصد از کودکان و نوجوانان در امریکا و کانادا مجله‌های خوانند و این رقم بسیار اعجاب‌انگیزیست. بی‌شک مجله‌های کودکان با تنوع بسیار زیاد محتوایی، یکی از بهترین مواد خواندنی برای عصر سرعت به شمار می‌آید. کلمه «مجله»^(۱) از «مخزن»^(۲) عربی مشتق شده است که از نظر لغوی به معنای انبار کالاهای گوناگون است؛ انتخاب گستردگای از انواع ادبی گوناگون اعم از داستان، غیرداستان، فانتزی، شعر و سرگرمیهای مختلف مانند جدول، کاردستی و تصویر و عکس. متون انتخابی نسبتاً کوتاه، تنوع موضوعی و شکل یا فرمت مجله، از عواملی هستند که کودکان را به خواندن مجله تشویق می‌کند. این ویژگی‌ها، پاسخگوی نیازهای کودکانی با علایق و ذائقه‌های مختلف بوده و آن دسته از کودکان را که از خواندن مطالب بلند و سنگین پرهیز دارند، ارضاء می‌کند.

1. Magazine
2. Makhzin

است. تصاویر زیبا و عکس‌های رنگی، مجله‌ها را جذب کرده و حتی کودکان بی‌میل به مطالعه را جذب خود می‌کنند. در واقع، مجله بهترین وسیله‌ایست که کودکان را با دنیای ادبیات و هنر، طبیعت، علم و تاریخ آشنا می‌کند و به جمع بزرگی از آنان یاری می‌رساند تا خواندن کان پرشور و دائمی آن شوند. مجله‌ها، پلی به سوی کتاب، پلی به سوی سواد هستند.

کتابهای درسی و دیگر کتابهایی که جنبهٔ صراف‌اطلاعاتی و آموزشی دارند، نمی‌توانند با شتاب تغییرات و توسعهٔ تکنولوژی و دیگر علوم روز هم‌گام شوند، اما مجله‌ها می‌توانند آخرین کشفیات علمی را منتشر کنند و خوانندگان را در جریان پژوهش‌های نوین قرار دهند.

از دیگر نقشهای مهم مجله‌های کودکان در سراسر دنیا، به وجود آوردن اجتماعی از خوانندگان است. خوانندگان مجله‌ها، هم با دنیا و هم با یکدیگر و هم با سردبیران مجله‌های خود در ارتباط قرار می‌گیرند. اکثر نشریات کودکان، سنتونی را به «پاسخ به نامه‌های خوانندگان» اختصاص می‌دهند و تلاش می‌کنند تا بازخورد خوانندگان، به صورت جریانی ثابت ادامه یابد، زیرا این ارتباط با کودکان، این رابطهٔ نزدیک میان خوانندۀ و سردبیر، مجله را به ارگانی پویا، زنده و متحرک تبدیل می‌کند؛ ارگانی آماده برای تغییر، توسعه، گفتگو، ارتباط و منطبق کردن خود با خواستهای خوانندگان. سردبیران مجله به دلیل داشتن این نوع رابطهٔ نزدیک با خوانندگان خود، اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ علاقه، ذائقه‌ها و اولویت‌های کودکان امروزی در اختیار دارند. بنابراین، نشریات می‌توانند نقش مهمی در شکل‌گیری نگرش و ارتباط جامعه با جوانترین اعضا‌یاش، بر عهده داشته باشند.

اکثر نشریات کودکان، مفہمی خلاق و پرشور برای خوانندگان جوان خود مهیا می‌سازند و این شانس را به کودکان می‌دهند که دنیای هنر را بی‌واسطه کشف کنند. اکثر مجله‌های کودکان، مسابقه‌های خلاقی همچون داستان نویسی، مقاله‌نویسی و نقاشی برگزار می‌کنند و با انتشار آثار کودکان و اهدای جوایز، آنها را به تلاش در این زمینه‌ها تشویق می‌کنند. این مسابقات برای طیف وسیعی از کودکان امکان تمرین و توسعه توانایی‌های خود را در زمینه نوشتمن و هنرهای دیگر فراهم می‌سازند.

نویسنده‌کان و تصویرگران جوان و تازه‌کار، انتشار آثار خود در مجله‌های کودکان را به عنوان بخش مهمی از رشد خلاقانه خویش به شمار می‌آورند. بسیاری از نویسنده‌کان و هنرمندان بنام و قدیمی، به کار در نشریات روی می‌آورند چرا که نشریات را وسیله مناسبی برای عرضه کار خود به هزاران و چه بسا میلیون‌ها کودک و نوجوان می‌دانند.

نمایشگاه بین‌المللی نشریات با کیفیت کودکان که در سال ۱۹۹۰ و به مناسبت بیست و دومین کنگره IBBY^(۲) در ویلیامزبرگ ایالت ویرجینیای امریکا برگزار شد، اولین نمایشگاه از نوع خود در تاریخ ادبیات کودکان بود. در این نمایشگاه، که از سوی مجله «کریکت» (Cricket) سازماندهی شده بود، دویست و هشتاد مجله از پنجاه و پنج کشور شرکت کردند. تنوع وسیع مجله‌های با کیفیت کودکان در این نمایشگاه و کونه‌گونی اهداف هیئت‌های تحریریه نشان داد که نقش مجله‌های کودکان تا چه حد مهم بوده و در تاریخ ادبیات کودکان همه کشورها چه اهمیتی دارد؛ به همان میزان که توسعه نشر کتاب کودکان از اهمیت بخوردار است.

مجله‌های بسیار خوب کودکان، توازن

مهمی را میان آموزش، اطلاعات و سرگرمی برقرار می‌سازند. یک مجله باید سرگرم‌کننده باشد و توجه فوری کودکان را به خود جلب کند. به هر حال، اگر مجله‌ای تنها تغیریحی باشد، و هیچ نوع داستان یا مقاله ادبی نداشته باشد، به مجله‌ای دورانداختنی مثل کتاب کمیک استریپ تبدیل می‌شود. پس از جنگ جهانی دوم، متأسفانه سیل کمیکهای امریکایی و فرانسوی به سوی بسیاری از کشورهای جهان جاری شد. با رواج کمیکها، نشر پررونق بسیاری از مجله‌های ادبی در این کشورها، رو به کاهش گذاشت. جنگ جهانی دوم و جنگها و انقلابهای دیگر، تأثیرات درازمدت تری بر رشد مجله‌های کودکان به جای گذاشتند. تأثیراتی همچون تغییر صاحبان و اعضای هیئت‌های تحریریه و دکرگون شدن محتوایی مجله‌ها.

على رغم بروز مشکلات عظیم اقتصادی در سراسر جهان، تعداد مجله‌های کودکان همواره رو به افزایش بوده است و مجله‌های خوب و با کیفیت کودکان به مطالعه و خواندن مطالب الهام‌بخش و مفید، تبدیل شده‌اند.

اطریش (Austria)

اکثر مجله‌های خوب کودکان در اتریش، مجله‌های وابسته به کلوپها یا سازمانها هستند. از این گروه می‌توان به مجله‌های «دوستی» (Freundschaft)، «اطریش جوان» (Jungösterreich)، «کوچکترها» (Kleines Volk)، «کلوب پاندا» و «گنجشک پست» (Spatzenpost) اشاره کرد. این مجلات به طور وسیعی در مدارس مورد استفاده قرار می‌گیرند.

مجله‌های مستقلی نیز منتشر می‌شوند، از جمله مجله «تساپیک» (Topic) (۱۱ - ۱۶) که مقالاتی درباره سیاست، امور اجتماعی و فرهنگی، علم، محیط زیست و علاقه‌ عمومی چاپ می‌کنند. همچنین مجله‌هایی با گرایش‌های مذهبی منتشر می‌شوند، مانند: «دنیای وسیع» (Weite Welt) (۸ - ۱۴). مجله Das Knickerbocker در سال ۱۹۳۲ آغاز به کار کرد و با اختصاص مطالب خود به داستانهای پلیسی، علمی - تخیلی و ماجرازی، طیف وسیعی از کودکان تا ۱۲ ساله را سرگرم می‌سازد.

برخی از بانکهای این کشور نیز چندین مجله کودک و نوجوان منتشر کرده و به طور منظم به دست مشتریان خود می‌رسانند. این مجله‌ها مورد استقبال وسیعی قرار گرفته و تهدیدی برای موجودیت دیگر مجله‌های کودکان که به صورت مستقل منتشر می‌شوند، به شمار می‌آیند.

بلژیک (Belgium)

مجله باکیفیتی که در بلژیک منتشر می‌شود، «تاب» (Top) نام دارد که مخصوص گروه سنی ۱۵ - ۱۲ سال است. این مجله مطالبی متنوع دارد و در عین حال مجله‌ای آموزشی - فرهنگی است.

بلغارستان (Bulgaria)

مجله «اسلاویک» (Slaveiche) در اوایل دهه ۱۹۰۰ و برای گروه سنی ۲ - ۸ سال تأسیس شد و تا سال ۱۹۵۷، به طور نامنظم منتشر می‌شد. تمرکز این مجله بر ادبیات و هنر بوده و پدرخوانده آن، شاعر برجسته بلغاری «پنکو ارسلاویکو» (Petko R. Slaveyko) است.

(Kartinna Galerija) مجله «کارتینا گالریجا» (Kartinna Galerija) (کالری هنر) در سال ۱۹۲۵ تأسیس شد و هنوز هم در زمینه هنر و ادبیات خاص گروه سنی ۱۰ - ۱۲ ساله، منتشر می‌شود.

بیلوروسی (Byelorussia)

«ویاسیولکا» (Vyasyolka) (۵ - ۱۰) یکی از مجله‌های عمومی ویژه کودکان است که بهترین آثار نویسندهای بیلوروسی و جمهوری‌های همسایه را منتشر می‌کند. در این مجله ستونی به نامه‌های کودکان اختصاص دارد.

جمهوری چک و اسلواک (Czech and Slovak Republics)

حتی قبل از سقوط رژیم تک حزبی سوسیالیستی و تقسیم چکسلواکی به جمهوری‌های چک و اسلواکی، مجله‌های کودکان به هر دو زبان چک و اسلواکی و حتی لهستانی، اوکراینی و مجاری برای کودکان اقلیتی‌های قومی در مناطق مرزی این کشور منتشر می‌شد. چندین مجله دارای سنتهای دیرین بوده و در طول سالها تغییرات زیادی کرده‌اند. اکرچه تیراژ این مجله‌ها کاهش سریعی یافته است، اما این امر موجب پایین آمدن استانداردهای عالی آنها نشده است (برعکس، از نظر رنگ، کیفیت کاغذ و تنوع مطالب، بهبود آشکاری یافته‌اند). در کل، بالا رفتن قیمت و افزایش مجله‌های عامیانه وارداتی (عمدها مجله‌های کارتونی و کمیکها) از تیراژ این مجله‌ها کاسته است. مجله‌های زیادی به زبان چک منتشر می‌شوند که از آن جمله‌اند: «سلونیکو» (Slunicko) (خورشید کوچک)، که در سال ۱۹۶۷ برای کودکان زیر ۶ سال تأسیس

دانمارک (Denmark)

مجله دانمارکی «کریبل کرابل» (Krible Krabbel) از سال ۱۹۸۹ آغاز به انتشار کرده و از مجله ادبی کریکت (Cricket) امریکایی الهام می‌گیرد.

استونی (Estonia)

مطالب مجله «نوروس» (Noorus) (۱۲ - ۱۸) بر محور علاقه‌ عمومی^(۲) تهیه می‌شود. مجله «تکا» (Täheka) (ستاره) (۶ - ۱۰) نامه‌های کودکان را نیز منتشر می‌کند و آنها را در کار تولید مطالب مجله شرکت می‌دهد. «تروکیتاد» (Trukitahed) (چاپ) (۱۲ - ۱۴) مجله‌ایست ادبی که تصویرگری آن را دانش‌آموزان بر عهده دارند. این سه مجله به زبان استونی منتشر می‌شوند.

فنلاند (Finland)

در فنلاند، چندین نشریه خوب برای تعاملی گروه‌های سنی کودکان منتشر می‌شود. «یپ» (Jp) (۱۰ - ۱۴) از سال ۱۹۳۸ به عنوان مجله پسران شروع به انتشار کرد، اما در حال حاضر هم برای پسران و هم برای دختران تهیه می‌شود. «کولولینن» (Koululainen) (۷ - ۱۵) و «نورتن سارکا» (۸ - ۱۷) نیز مجله‌هایی هستند که پنجاه سال از عمرشان می‌گذرد. مجله اخیر، در زمینه‌های علم، طبیعت، کارهای دستی و موسیقی فعالیت دارد و از همکاری، نظرات و نامه‌های کودکان استقبال می‌کند. اولین شماره «لپیس» (Leppis) (کفشدوزک) (۴ - ۹) در سال ۱۹۸۷ منتشر شد و در حال حاضر دارای مجوز چاپ بسیاری از مقالات مهم مجله‌های «بایار»

شده است، مجله «ماتریدوسکا» (Materidouska) (آویشن) (۸۶) که توسط شاعر چک «فرانتیسک هروبین» (Frantisek Hruba) در سال ۱۹۴۵ تأسیس شد و «اوینیسک» (Ohnicek) (آنثبازی) که از چهل و پنج سال پیش تاکنون کودکان ۹ - ۱۱ ساله را سرگرم می‌کند. در همه این مجله‌ها شعر، داستانهای خوب، فانتزی، افسانه‌های پریان، مسابقه و نقاشی‌های کودکان منتشر می‌شود.

از عمر مجله «ابی سی ملادیچ تکنیکوا پریودودکا» که مجله‌ای بسیار محبوب است برای تکنیکها و دانشمندان جوان علوم طبیعی (۱۰ - ۱۵) سی و هفت سال می‌گذرد. «استودیو پاستلکا» (Studio Pastelka) (آتلیه مداد شمعی) نیز مجله‌ای نو، مبتکر و خلاق برای کودکان پیش‌دبستانی و والدین آنهاست. نشریات اسلواکی نیز عبارتند از: «وسیلکا» (Vcielka) (زنبور کوچک) برای گروه‌های سنی پیش‌دبستان، «زورنیکا» (Zornicka) (ستاره صبح) برای گروه‌های سنی ۷ - ۹ سال و «اوینیک» (Ohnik) (آنث کوچک) برای گروه‌های سنی ۹ - ۱۱ سال.

همه این مجله‌ها دارای مطالب متنوع و عمومی هستند. «سلنیکو» (Slenicko) (خورشید کوچک) (۷ - ۲۲) نیز مجله‌ای ادبی است که در سال ۱۹۲۷ آغاز به انتشار کرده است.

مجله‌های کودکان در جمهوریهای چک و اسلواکی توسط بهترین هنرمندان این کشور تصویرگری می‌شوند. بسیاری از آنها، چاپ آثارشان در این مجله‌ها را بخشی از رشد هنری خود تلقی می‌کنند.

فرانسه است.

فرانسه (France)

نزدیک به دویست سال است که مجله‌های کودکان، بخشی از زندگی هر خانواده فرانسوی به شمار آمده و نقش مهمی در رشد ادبیات کودکان فرانسه بر عهده داشته‌اند. آثار بسیاری از مؤلفان بزرگ فرانسوی قرن اخیر، برای اولین بار در این مجله‌ها به چاپ رسیده‌اند. برای مثال «کنتس سکور»

(La Contesse de Segur)، «ژول ورن» (Jules Verne) و «ژان ماس» (Jean Mace) که پیش‌اهنگ موجه ساختن علم برای کودکان بودند، از شمار این نویسندهای کودکان هستند. امروزه در فرانسه حدود صد و سی و پنج مجله برای کودکان ۲ تا ۸ ساله منتشر می‌شود. چندین مجله خوب و ارزشمند متعلق به «انتشارات بایار» (Bayard Presse) است، مجله‌های همچون «پم دپی» (Pomme d'Api) (سیب کوچک) (۷ - ۳) که در سال ۱۹۶۶ شروع به کار کرد و اولین مجله فرانسوی برای کودکان زیر هفت سال به شمار می‌رود. مطالب این مجله همانند مجله «آسترپی» (Astrapi) (۷ - ۱۱) بر محور علاقت عمومی تهیی می‌شود. «پپی» (Popi) (۱۸ ماهه - ۲ ساله) با هدف یاری‌رسانی به رشد مهارت‌های دیداری و زبانی خردسالان اقدام به چاپ داستانهایی ساده، تصاویر و بازیهای گوناگون می‌کند. «ل بل ایستوار» (Les Belles) (داستانهای زیبا) (۳ - ۷) ناشر ادبیات خوب است، یعنی همان کاری که مجله «ژم لیر» (Aime Lire) (خواندن را دوست دارم) (۷ - ۱۰) انجام می‌دهد. این دو مجله، مشوق خوانندگان مبتدى بوده و کودکان را به مکاری تشویق می‌کنند. «ژو بوکین» (je Bouquine) (می‌خوانم)

(۱۰ - ۱۴) حاوی ادبیات خوب و بررسی فیلم و کتاب است. تمرکز مجله‌های «اوکاپی» (Okapi) (۱۰ - ۱۵) و «ایمژ دک» (Images Doc) (۱۰ - ۱۵) بر غیردادستانها، جغرافی، تاریخ، علم و ورزش است. «واپی تی» (Wapiti) (۷ - ۱۲) و «واکو» (Wakou) (۳ - ۷) توسط «گروه میلان» (Le Groupe Milan) منتشر می‌شوند. مطالب این مجله‌های خوب و باکیفیت، درباره حیوانات و طبیعت است. «دی‌ابلو» (Diablo) (۷ - ۹) و «میکادو» (Mikado) (۹ - ۱۲) نیز از سوی همین گروه منتشر شده و مطالب آنها درباره علم، تاریخ، ورزش و فعالیتهای مختلف است. «توپی» (Toupi) (فرفره) نیز برای بچه‌های ۲ تا ۴ ساله منتشر می‌شود.

آلمان (Germany)

در آلمان، متشخص‌ترین مجله‌ای که در زمینه مورد بحث تاکنون منتشر شده است، مجله «در بونته هوند» (Der Bunte Hund) (سگ رنگ وارنگ) (۱۶ - ۲۵) نام دارد. این مجله، به معرفی نویسندهای و تصویرگران جوان و تثبیت شده معاصر پرداخته و تلاش دارد تازه‌کارانی را کشف کند که آثاری ارزشمند و

خوب دارند. از دیگر مجله‌های کودکان در آلمان، می‌توان از: «اشتافت» (Stafette) (اسب قاصد)، «بیمبو» (Bimbo) و «فلو» (Floh) (کک) (۱۰ - ۱۵) نام برد. «فلو» از قدیمی‌ترین مجله‌هایی است که هنوز هم منتشر می‌شود. این مجله در سال ۱۸۷۵ تأسیس یافت و در آن زمان «یوگندلوست» (Jugendlust) نامیده می‌شد. «فلو کیست» (Floh Kiste) (لانه شپش یا موجود کثیف) (دارای دو نوع چاپ برای ۶ - ۷ - ۸ ساله‌ها) از درون همین مجله به وجود آمده است. هر دو مجله یاد شده در مدارس مورد استفاده قرار می‌گیرند. مطالعه «کشیشت میت پفیف» (Geschichte mit Pfiff) (+ ۱۰) بر تاریخ بشر در عصرهای مختلف متعرک شده و محبوبیت بسیاری در مدارس دارد. سپس نوبت به مجله‌های «موکه» (Mücke) (پشه) (۱۱) و

«موکی» (Mücki) (پشه کوچک) (۱۲) می‌رسد. مهمترین مجله‌هایی که از جمهوری دمکراتیک سابق آلمان (D. D. R) به جای مانده‌اند و هنوز منتشر می‌شوند، می‌توان: «بنجامین» (Benjamin)، «بومی» (Bummi)، «آ ب س زایتونگ» (ABC Zeitung) (روزنامه الفبا) و «موسائیک» (Mosaik) (را نام برد.

بریتانیای کبیر / انگلستان (Great Britain/ England)

وضعیت کنونی مجله‌های کودکان در انگلستان بویژه هنگامی که تاریخ طولانی و قابل احترام ادبیات کودکان این کشور را در نظر می‌آوریم، بسیار تأثیرگذار است. در اوایل قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم، چندین مجله خوب و با کیفیت در انگلستان منتشر می‌شد. از آن جمله می‌توان: مجله «چاتر باکس» (Chatter box) و «آننت جودیز مکزین» (Aunt Juby's Magazine) (مجله خالة جودی) را نام برد. از افراد مشهوری که در این مجله‌ها همکاری داشتند می‌توان به «لویس کرول» (۱)، «جرج گروئیشانک» (۲)، «راندولف کالدکات» (۳) و «جولیانا هرایتو اوینگ» (۴) اشاره کرد. «میلن» (۵) یکی از خواندندهای پر و پا قرص و مشتاق مجله خالة جودی بود. مجله‌های دیگری مانند: «حرفهای خوب برای بچه‌های خوب» (words for the young Good) که جرج مک دونالد همکاری نزدیکی با آن داشت، «یانگ الیزابت» (Young Elizabethan) و «پافین پست» (Young Elizabethan Post) نیز منتشر می‌شدند.

پافین پست (۱۳ - ۹) از سوی «کی وب» (Kaye webb) در سال ۱۹۶۳ به عنوان مجله کلوب پافین شروع به کار کرد. این مجله دارای داستانها، مقالات، و تصاویری از بهترین

نویسنده‌گان و تصویرگران انگلستان بود. در سال ۱۹۸۷ «پافین فلایت» (Puffin Flight) (پرواز پافین) جانشین مجله کودکان کلوب پافین به نام «اگ» (Egg) (تخم مرغ) شد. این مجله برای کودکان ۵-۸ ساله منتشر می‌شد و بر اساس کتابهای جلد شمعیز پافین طراحی شده است. هر دو مجله پافین، در حال حاضر منتشر می‌شوند و تنها از طریق مدارس و کلوب کتاب پافین می‌توان آنها را به دست آورد. «پلی اند لرن» (Play and Learn) (بازی کن و یاد بگیر) نوعی مجله ماهانه اکتشافی و کاملاً آموزشی است. این مجله مدعی است که کودکان را با روشنی سرگرم کننده، از رویدادهای علمی سراسر جهان مطلع نگاه می‌دارد.

ایسلند (Iceland)

مجله ایسلندی «آسکان» (Aeskan) (جوان)
 (۱۵) از سال ۱۸۹۷ تاکنون به طور منظم منتشر شده است. این مجله، آموزش و پرورش و نحوه زندگی سالم را ترویج می‌کند. مطالب مجله «ابی سی» (ABC) (۱۵-۶) بر محور علاقه عمومی تهیه شده و کودکان نیز در آن همکاری دارند و ستونی نیز به نامه‌های آنها اختصاص دارد.

ایتالیا (Italy)

«ایل جیورنالینو» (Il Giornalino) (نشریه کوچک) (۱۴-۷) که حاوی مطالبی بر محور علاقه عمومی است، از سال ۱۹۲۴ آغاز به کار کرده است. «جیوانی آمیسی» (Giovani Amici) (دوستان جوان) در سال ۱۹۳۴ تأسیس شده و حاوی انسانهای پریان، داستان و بازی است و کودکان نیز علاوه بر ارسال نامه، با آن همکاری می‌کنند. مطالب دو مجله «لا رانا»

بریتانیای کبیر / ولز (Great Britain / Wales)

مجله «اسبوندونیکز» (Sbondonics) (۱۱-۷) توسط شورای کتاب ولز و به زبان ولش منتشر می‌شود. این مجله شامل معرفی کتاب، جدول، داستانهای کمیک و ستون نامه‌ها و صحبت با خوانندگان است.

یونان (Greece)

در اوآخر قرن نوزدهم، انتشار چندین مجله ویژه کودکان در یونان رونق داشت. موفقترین و ساندگارترین این مجله‌ها، مجله I Diaplasia (Ton Pedon) (تکوین کودکان) بود که هفتاد و هشت سال (تا ۱۹۵۷) به کار خود ادامه داد. این مجله پلی بود میان ادبیات نوجوانان یونان و ادبیات خارجی و بسیاری از نویسنده‌گان یونانی کفته‌اند که کار خود را با نوشتن در این مجله آغاز کرده‌اند.

مالتا (Malta)

در مالتا، دو مجله وجود دارد که مطالبشن بر محور علاقه عمومی استوار است: «تاقنا تفال» (Tagħna T-tfal) (مال خود بچه‌ها) (۱۰ - ۵) به زبان مالتی و «ینگ فالکون» (Young Falcon) (باخوان) (۷ - ۱۲) به زبان انگلیسی.

هلند (The Netherlands)

در هلند نیز مانند بسیاری دیگر از کشورهای اروپایی، در دهه ۱۸۸۰ تعداد زیادی مجله کودکان از رونق بسیاری برخوردار بودند. با آغاز قرن جدید، هر فرقه مذهبی اقدام به انتشار مجله‌ای خاص فرقه خود کرد، اما پس از جنگ جهانی دوم، کل اروپا و از جمله هلند، با سیل کمیکهای فرانسوی و امریکایی روبه رو شد. حتی امروزه نیز مجله‌های عامیانه و بازاری و کمیکها، بیشترین سهم را در بازار مجله‌های کودکان دارند. با این حال، دو مجله با کیفیت و خوب کودکان از سال ۱۹۱۹ تاکنون به انتشار خود ادامه داده‌اند: «اککی» (Okki) (۷ - ۸) و «تپتو» (Taptoe) (۸ - ۱۲). مطالب هر دو مجله بر محور علاقه عمومی استوار است. مجله «بوبو» (Bobo) برای کودکان پیش‌دبستانی منتشر می‌شود و نویسندهای و تصویرگران شناخته شده‌ای با آن همکاری دارند.

در سال ۱۹۹۳ مجله‌ای کامل‌آمد آغاز به کار کرد. این مجله که «میک ماک» (Mik Mak) نام دارد، مجله‌ای برای گروه‌های سنی ۸ تا ۱۲ سال است و آثار نویسندهای و هنرمندان مشهوری را منتشر می‌کند.

«فریسک برن کراتن» (Fryske Berne Krante) (۸ - ۱۲) نیز به زبان فریسیان منتشر می‌شود. سی و پنج هزار نفر از مردم منطقه

(La Rana) (قریباغه) (۶ - ۱۲) و «پاندا» (Panda) که هر دو از سوی فدراسیون جهانی حیات وحش منتشر می‌شوند، بر موضوعهایی در مورد طبیعت و محیط زیست متمرکز است. «پریماورا» (Primavera) (بهار) که ویژه نوجوانان ۱۲ - ۱۹ سال است، تلاش می‌کند تا یکدیگر، پیشرفت شخصی و استفاده از اوقات فراغت‌شان یاری رساند. انسیتیوی زبانهای اروپایی (ELI) مجله‌های بخصوصی را برای دانش‌آموزانی که زبانهای انگلیسی، فرانسه، آلمانی، اسپانیایی، ایتالیایی، روسی و لاتین یاد می‌کیرند، در چهار سطح یادگیری منتشر می‌کند. همین انسیتیو، مجله تاریخی «کرونوس» (Cronos) را نیز منتشر می‌کند. یکی از مجله‌های جدید ایتالیایی «پیتر پن» (Peter Pan) نام دارد که ویژه کودکان ۸ - ۱۴ ساله منتشر می‌شود و مطالب آن بر محور علاقه عمومی استوار است.

لیتوانی (Lithuania)

مجله‌های «جنیس» (Genys) (دارکوب) (۱۲ - ۶) و «زویگ زدوت» (Zvaigzduo) (ستاره کوچک) حاوی مطالبی بر محور علاقه عمومی کودکان هستند. مجله‌های «آها» (Aha) و «زالیاسیس لیکراستیس» (Zaliasis Laikrastis) (مجله سبز) (۸ - ۱۲) پس از ۱۹۹۱ آغاز به کار کرده‌اند و تکیه مطالبشن بر طبیعت و محیط‌زیست است. در سال ۱۹۹۲ سه مجله جدید آغاز به کار کردند: «نامینوکاس» (Naminukas)، «پنوی» (Penvi) (پنجه) و «ویکای وانگای» (Vaikai Vanagai) (بچه‌های باز (قوش)) (۶ - ۱۲) که مطالب همه آنها بر محور علاقه عمومی استوار است.

فرانسوی «پم د پی» (Pomme d'Api) است که برخی از صفحات آن در اسپانیا تهیه می‌شود. «رپورترو دک» (Reporter Doc) نسخه اسپانیایی «ایمیاز دک» (Images Doc) (Gente Ce) نسخه «اکاپی» (Akapi) بایارد است. «کاماسوس» (Camacue) (۱۴-۶) و «کاوال فورت» (Cavall Fort) (۱۰-۱۵) حاوی مطالبی بر محور علاقه‌نامه عمومی کودکان هستند که به زبان کاتالانی منتشر می‌شود. «ایپور بلتز» (Ipurbeltz) (۱۱-۸) در باسک تهیه شده و ادبیات باسک را به کودکان معرفی می‌کند.

شمال هلند به این زبان صحبت می‌کنند.

نروژ (Norway)

تنها مجله نروژی کودکان که وابسته به هیچ سازمان خاصی نیست «نرسک بارن بلاد» (Norsk Barneblad) (۱۲-۸) نام دارد. این مجله در سال ۱۸۸۷ آغاز به کار کرده و هنوز هم مطالبی همچون ادبیات، مقاله‌های علمی و طبیعی، موسیقی، خبر، نامه‌ها و آثار کودکان را منتشر می‌کند.

سوئد (Sweden)

اگرچه سابقه نشریات کودکان در سوئد به اوایل سال ۱۷۶۶ بازمی‌گردد، اما دوران طلایی نشریات کودکان کشورهای اسکاندیناوی، بین سالهای ۱۸۷۰-۱۹۱۵ رقم خورده است. بسیاری از این نشریات، مذهبی و آموزشی بوده و برخی از آنها برای حمایت از حیوانات، خویش‌شناختی، و یا سوسیالیسم منتشر می‌شوند. «لیکوسلانتن» (Lyckosläntet) (۱۴-۵) (پنی خوشبختی) در سال ۱۹۲۵ توسط مدیر یکی از بانکها و به منظور تشویق کودکان به صرفه‌جویی شروع به کار کرد. «فولکس کولانز برنتیدنینگ» (FolkSholans Brantidning) (Mجله دانش آموزان دبستانی) در سال ۱۸۹۲ تأسیس شده و از طریق تطبیق موفقیت آمیز خود با شرایط عصر جدید، تا به امروز نیز منتشر می‌شود. از سال ۱۹۵۰، نشریه‌ای تحت عنوان «کامرات پستن» (Kamrat Posten) (۱۴-۸) نیز آغاز به کار کرده است. مطالب این نشریه بر محور علاقه‌نامه عمومی استوار است. مجله «مین هست» (Min Häst) (۱۶-۶) برای نوجوانان دوستدار اسب و مجله «زو» (Zoo) (۱۲-۶) برای

لهستان (Poland)

اکثر کشورهای بلوك شرق سابق، سخت در تلاشند که با واکناری نشریاتی که قبلاً از سوی حکومت کمونیستی حمایت و منتشر می‌شدند به بخش خصوصی، از تعطیلی آنها جلوگیری کنند. باید دید که تا چند سال آینده چند نشریه می‌تواند به انتشار خود ادامه دهد. دو نشریه اصلی و مهم لهستانی عبارتند از: «میس» (Mis) (Teddy Bear) (۷-۳) که در سال ۱۹۵۷ آغاز به کار کرده و «سویات ملودیچ» (Swiat Mlodych) (۱۱-۱۵) که در سال ۱۹۲۹ تأسیس شده است. نشریه اخیر دارای ضعیفه ماهانه‌ایست که برای کودکان لهستانی خارج از کشور منتشر می‌شود. مطالب هر دو مجله بر محور علاقه‌نامه عمومی کودکان استوار است.

اسپانیا (Spain)

در حال حاضر، اکثر نشریات خوب کودکان در اسپانیا، با همکاری ناشران فرانسوی و بویژه نشر بایار منتشر می‌شود. «کاراکولا» (Caracola) (مار) (۷-۲) نسخه اسپانیایی نشریه

اوکراینی مطالبی درباره تاریخ اوکراین، سنتها و ادبیات عامیانه این کشور به خوانندگان خود می‌آموزد. در این نشریه، آثار کودکان و نامه‌های آنان نیز به چاپ می‌رسد.

یوگسلاوی سابق (Former Yugoslavia)

چندین نشریه کودکان و نوجوانان به زبان اسلو در «لジョبلجان» (Ljubljana) منتشر می‌شود که مهمترین آنها عبارتند از: «سی‌سی‌بان» (Ciciban) با قدمتی حدود پنجاه سال، «کوریرسک» (Kurircek) (پیک کوچک) (۱۲-۸) که مجله‌ای ادبی است، «پایونیر» (Pionir) که از سال ۱۹۴۵ تاکنون برای نوجوانان منتشر

همه دوستداران حیوانات منتشر می‌شود.

سوئیس (Switzerland)

انستیتوی ادبیات کودکان سوئیس در سال ۱۹۸۰، طی بررسی جالبی روشن کرد که از میان صد و پانزده نشریه پرتریاز این کشور، در عمل تنها بیست و چهار نشریه در سوئیس منتشر می‌شوند؛ یازده نشریه به زبان آلمانی، هشت نشریه به زبان فرانسه، دو نشریه به زبان ایتالیایی و دو نشریه نیز به زبان رومانی. دو نشریه بسیار مهم آلمانی زبان سوئیس، «شوآیزر یوگنڈ» (Schweizer Jugend) (جوان سوئیسی) (۱۶-۱۰) و «اسپیک» (۱۶-۹) از محتوا و گرافیک عالی برخوردارند. «لوپتی تی دزاینما» (Le Petit Ami des Animaux) (دوست کوچک حیوانات) به زبان فرانسه در سال ۱۹۱۸ آغاز به کار کرد و از آن سال تاکنون به طور منظم منتشر شده است. مطالب این مجله بر موضوع مراقبت از حیوانات خانگی و زندگی حیوانات مرتمکز است. «یاکاری» (Yakari) (۱۰-۰) که سی و پنج سال سابقه انتشار دارد، همزمان به زبانهای آلمانی و فرانسه منتشر می‌شود و محتوای آن شامل ادبیات، فانتزی، علوم و کارهای دستی است. «چابوتین» (Chobottin) نیز به زبانهای فرانسه، آلمانی و ایتالیایی منتشر می‌شود. «ل ویول» (L'Aviöl) (۱۵-۷) در سال ۱۹۱۹ آغاز به انتشار کرده و مجله‌ایست که مطالب آن بر محور علاقه عمومی قرار دارد و به زبان رومانی منتشر می‌شود.

اوکراین (Ukraine)

«باروینوک» (Barvinok) (۱۰-۶) به زبان

المریکای شمالی (North America)

کانادا (Canada)

می شود و «پل - پیونیرسکی لیست» (Pil-Pionirski List) که دارای مطالبی در زمینه علاقه عمومی کودکان است. مجله پایوتیری (8 - ۱۲) از سال ۱۹۳۹ تأسیس شد و هدفش حفظ زبان اقلیت اسلواک در یوگسلاوی است.

ایالات متحده امریکا (United States of America)

در امریکا، مجله «مونس کودکان» (The Youth's Companion) که در سال ۱۸۲۸ آغاز به کار کرد، نشریه‌ایست که در زمانی طولانی تراز دیگر نشریات کودکان منتشر شده است. این نشریه در سال ۱۹۲۹ تعطیل شد. در قرن نوزدهم و اوایل قرن بیست نیز نشریات بسیاری در امریکا منتشر شدند، اما ارزشمندترین و پرطرفدارترین آنها مجله «سنت نیکولاوس» (St Nicholas) بود که از سال ۱۸۷۳ تا ۱۹۴۰ هر ماه توسط «اسکریبنر» (Scribner) منتشر می‌شد. از سال ۱۸۷۳ - ۱۹۰۵ ویراستاری این مجله را «مری میز دوج» (Mary Mapes Dodge) بر عهده داشت. وی متعدد بود بهترین آثار ادبی و تصویرگری را برای کودکان منتشر کند. در میان افرادی که با این نشریه همکاری داشتند، می‌توان از «رودیارد کیپلینگ» (Rudyard Kipling)، «لوئیس می آلتک» (Louisa May Alcott)، «فرانک ار استاکتن» (Frank R. Stockton) و «مارک تواین» (Mark Twain) نام برد.

امروزه صدها مجله در امریکا منتشر می‌شود. بسیاری از آنها عمر کوتاهی دارند و هر سال جای خود را به مجله‌هایی جدید می‌دهند. تعدادی هم دوام می‌آورند. قدیمی‌ترین نشریه امریکا، «زنگی پسران» (Boy's Life) نام

اویان نشریه کودکان در کانادا «اسنو دراپ» (Snow Drop) (ذره برف) نام داشت که در سال ۱۸۴۷ آغاز به کار کرد و در سال ۱۸۵۳ تعطیل شد. از آن زمان به بعد، بیش از هفتاد نشریه کودکان به زبانهای انگلیسی و فرانسه در این کشور تأسیس و پس از مدتی تعطیل شده‌اند. نشریه «پیک» (Pik) توسط دولت نواحی شمال غرب از سال ۱۹۷۲ - ۱۹۸۵ در اینوکتیوت منتشر شده است. در سال ۱۹۷۶ نشریه «اُل» (Owl) که نشریه‌ایست حامی محیط زیست (۷ - ۱۲) آغاز به کار کرد و در سال ۱۹۷۹ «چیکادی» (Chikadee) ضمیمه‌ای تحت عنوان «چیکادی» (Chikadee) برای گروه‌های سنی ۲ تا ۹ سال منتشر کرد. این دو نشریه با نامهای «هیبو» (Hibou) و «کولیکو» (Coulicou) در «کبک» (Quebec) اجازه نشر دارند. مطالب آنها درباره طبیعت و علوم است و هدف‌شان درگیر کردن کودکان و مطلع ساختن آنها در این دو حیطه است. دیگر مجله‌های فرانسوی زبان کانادا عبارتند از: «ویدئو پرس» (Video-Presse) که مجله‌ای است با مطالب علمی برای سالهای اول نوجوانی، «ژ مسوپتی دبروئی» (Le Me Petit-Debrouille) (۷ - ۱۲) که تمرکز اساسی مطالب آن بر

نشریاتی مانند: کوبل استون، «فیسنز» (Faces) «کالیوپ» (هر سه برای گروههای سنی ۹ - ۱۵ سال) و «او دیسی» (Odyssey) را منتشر می‌کند. مطالب کوبل استون درباره تاریخ امریکاست. فیسنز درباره مردم، زندگینامه‌ها و مقالاتی در زمینه مردم‌شناسی منتشر می‌کند. کالیوپ نیز شامل مطالبی درباره تاریخ جهان و تمدن‌های غرب و شرق است. مطالب او دیسی در زمینه فضا و نجوم است و آثار و نامه‌های کودکان را نیز منتشر می‌کند.

فرداشیون ملی حیات وحش، دو مجله منتشر می‌کند: «رنجر ریک» (Ranger Rick) (۶ - ۱۲) که در سال ۱۹۶۷ تأسیس یافت و «بیور بیگ بکیارد» (Your big backyard) (۳ - ۵). هدف این دو مجله، بالا بردن درک کودکان از طبیعت و ارج گذاری بر دنیای طبیعی است.

مؤسسه انتشاراتی «کاروس» (Carus) چهار مجله منتشر می‌کند که عبارتند از: «بیبی باک» (Baby bug) (۶ ماهه - ۲ ساله) که در خصوص معرفی کتاب برای خردسالان تهیه می‌شود، «لیدی باک» (Lady bug) (۲ - ۶) که در زمینه رشد تخلیل و خلاقیت کودکان و به وجود آوردن عشق به مطالعه در آنان تلاش می‌کند و «اسپایدر» (Spider) (۶ پ - ۹) که آثار تصویرگران بسیار خوب و ادبیات عالی را برای کودکانی که تازه به خواندن روی آورده‌اند منتشر می‌کند و «کریکت» (Cricket) (۹ - ۱۴) که با بیش از بیست سال سابقه فعالیت، بهترین ادبیات امریکا و جهان را برای کودکان به چاپ می‌رساند. این مجله تمامی انواع (ژانر) ادبی را به کودکان معرفی می‌کند؛ ادبیات داستانی، فانتزی، غیرداستان، علوم، طبیعت، تاریخ، شعر و ترجمه داستانهای خارجی. انسجمن کریکت با الهام از اتحادیه سنت نیکلاس، مسابقات مختلفی در زمینه شعر، مقاله‌نویسی، نقاشی و

دارد که در سال ۱۹۱۱ توسط پسران پیشاپنگ بثبات نهاده شد و تا امروز نیز برای پیشاپنگان ۷۷ ساله منتشر می‌شود. وظیفه این نشریه بالا بردن توانایی خواندن پسران و حمایت از اصول پیشاپنگی است. این مجله آثار و نامه‌های خواندنکان خود را به چاپ می‌رساند. نشریه «رویدادهای جالب برای کودکان» (High lights for Children) (۲ - ۱۲) در سال ۱۹۴۶ آغاز به کار کرد. مطالب این نشریه آموزشی، بر محور علاقه‌ عمومی کودکان استوار است و آثار کودکان و نامه‌های آنان را نیز چاپ می‌کند.

«انستیتوی سلامت برتر برای کودکان» (Children's Better Health Institute) شش مجله برای گروههای سنی ۲ - ۱۲ منتشر می‌کند که مطلب آنها بر محور علاقه‌ عمومی کودکان استوار است. اسامی این نشریات عبارتند از: «ترتل» (Turtle)، «همپتی دامپتی» (Humpty Dumpty)، «همبازی کودکان» (Children's Playmate)، «جک و جیل» (Jolk and Jill)، «زنگی کودک» (Child Life)، «درک کودکان» (Childern's digest) و «بچه‌های امریکا» (US Kids). مطالب همه این مجله‌ها بر آموزش و سلامتی تکیه دارد. «کارگاه تلویزیونی کودکان» (Children's Television work shop سسامی» (Sesame street) (۲ - ۶)، شهر بچه‌ها (Kid City) (۱۰ - ۲) و ۱ - ۲ «کانتکت» (Containct) (۳-۲-۱) (۸ - ۱۴) را منتشر می‌کند. مجله‌های خیابان سسامی و کانتکت، ۱، ۲ و ۳ و «گوست رایتر» (Ghost Writer) (۷ - ۱۰) در زمینه برنامه‌های تلویزیونی کودکان تهیه می‌شوند. شخصیتهای تلویزیونی برنامه خیابان سسامی به طور منظم در مجله ظاهر می‌شوند.

انتشارات «کوبل استون» (Cobblestone)

عکاسی ترتیب می‌دهد. آثار اعضای این انجمن و نامه‌های کودکان، در مجله‌های اسپايدر و کریکت به چاپ می‌رسند.

برای دختران نیز چندین مجله نسبتاً جدید منتشر می‌شود که عبارتند از: «هُپ اسکاچ» (Hopscotch) برای دختران جوان (۱۲ - ۶) که مطالب آن بر محور علاقه عمومی استوار است و مجله «نیو مون» (New Moon) (۱۴ - ۸) که به وسیله بچه‌های ۸ تا ۱۴ ساله ویرستاری و تهیه می‌شود و ۱۶ صفحه آن به والدین اختصاص دارد.

Y. S. B. «که سر واژه‌های «خواهران و برادران جوان» (Young Sister and Brothers) است، مجله‌ای سرگرم‌کننده و تفریحی و در عین حال اطلاعاتی برای گروه‌های سنی ۱۰-۱۱ ساله افريقيایي - امريكياي است. «اسكيبينگ استونز» (Skipping Stones) (۱۲-۷) نیز فصلنامه‌ای چندزبانه و چندفرهنگی است.

تعدادی از مجله‌ها، تنها فعالیتهای خلاقانه کودکان را منتشر می‌کنند. از میان بهترینهای انواع این نوع مجلات می‌توان به عنوانهای زیر اشاره کرد: «استون سوب» (Stone Soup) (۱۲-۶) که داستان، شعر، بررسی کتاب و هنرهای کوناگون متعلق به کودکان را منتشر می‌کند، «مرلین پن» (Merlyn's Pen)، نشریه ملی نوشتۀ‌های دانش آموزان (۱۲ - ۱۶) و مرلین پن ویژه بزرگترها (۱۵ - ۱۸) که هر دو آثار داستانی نوجوانان امريكياي را منتشر می‌کنند. همه شرکت‌کنندگان در این همکاري، ظرف ده هفت پاسخی از سردبیر این نشریه دریافت می‌کنند.

روسیه (Russia)

در روسیه به گوش می‌رسند، چندان خوب نیستند. مجله‌های جدید، عمری کوتاه دارند که علت اصلی آن اوضاع اقتصاد داخلی و بی‌ثباتی سیاسی کشور است. بسیاری از ناشران که قبلاً از سوی دولت حمایت می‌شدند، به دلیل قطع یارانه‌های دولتی، ورشکسته شده‌اند. تنها تعداد بسیار کمی از ناشران توانسته‌اند به کار خود ادامه دهند و یا حامیان خارجی برای خود دست و پا کنند.

«مورزیلکا» (Murzilka) (۱۱ - ۶) یکی از قدیمترین نشریات در روسیه است. این نشریه در ۱۹۲۴ آغاز به کارکرد و مطالب آن بر محور علاقه عمومی کودکان با تکیه بر ادبیات استوار است. این نشریه، آثار ادبی کلاسیک و امروزین روسیه و کشورهای خارجی و مطالبی درباره تاریخ، علم و ورزش را به چاپ می‌رساند و ستونهایی را به انواع مسابقه و نیز نامه‌های کودکان اختصاص داده است. «کولوبوک» (Kolobok) (۳ - ۲) مطالبی درباره علاقه عمومی کودکان دارد و آثار و نامه‌های آنان را منتشر می‌کند. «دروژبا» (Druzhba) (دوستی) (۱۸ - ۷) حاوی مطالبی بر محور علاقه عمومی است و آثار و نامه‌های کودکان را چاپ می‌کند. آثار و نامه‌های کودکان را چاپ می‌کند. «کاستیور» (Kostyor) (آتشبازی) (۹ - ۱۲) مجله دیگریست که مطالب آن بر محور علاقه عمومی استوار است و ستونهایی را به آثار و نامه‌های کودکان اختصاص داده است. «وسیولی کارتینکی» (Vesyoiliye Kartinki) (تصاویر شاد) (۲ - ۷) مجله‌ای با مطالب مورد علاقه عمومی کودکان و آثاری از نویسندهای معاصر روسی و خارجی و افسانه‌های عامیانه روسی است. «یونی خودوژنیک» (Yuni Khudozhnik) (هنرمند جوان) (+ - ۱۰) بر هنر و عکاسی تکیه دارد و آثار و نامه‌های کودکان را نیز منتشر می‌کند. «یونی ناتورالیست» (Yuni Naturalist) (طبیعت‌گرایان

خبرهایی که از وضعیت نشریات کودکان

جوان) (۱۰ - ۱۶) از سال ۱۹۲۸ شروع به کار کرده و اولین مجله کودکان در اتحاد جماهیر شوروی سابق بود که مطالب آن به طور کامل به آموزش اکولوژی و تاریخ زندگی زمین اختصاص داشت. «فکرگ سوتا» (Vorug) (دور جهان) (+) (۱۱) داستانها و مقالاتی درباره مسافرت و ماجراجویی منتشر می‌کند. «یونی تکنیک» (Yuni Teknik) (دانشمند جوان) (۱۱ - ۱۷) به چاپ مطالبی درباره علم، نجوم و داستانهای علمی - تخیلی می‌پردازد. در این نشریه، آثار و نامه‌های کودکان نیز به چاپ می‌رسد.

در افریقا، هزینه نشر بویژه در مرحله تولید و چاپ، بسیار بالاست. علت این گرانی وارد کردن وسائل تولید، ماشینهای چاپ و مواد است. این امر به ورشکستگی بسیاری از نشریات طی سالهای اخیر منجر شده است. مجله‌های جدید، مرتب ظاهر می‌شوند، اما دیری نمی‌پاید که از کار بازمی‌ایستند.

در بوتسوانا، مطالب مجله «مسو» (Moso) در زمینه علاقه‌ عمومی کودکان تهیه می‌شود. این مجله آثار کودکان را نیز منتشر می‌کند و مسابقاتی برای خوانندگان خود ترتیب می‌دهد. در کنگو، «نگرو وو» (Ngou voul) (هیبوبوتاموس) (۱۰ - ۱۶) تنها نشریه‌ایست که منتشر می‌شود. مطالب این مجله درباره علاقه‌ عمومی کودکان است و آثار و نامه‌های آنان را نیز منتشر می‌سازد. در مصر، مجله «садوک الدنیا» (Sadouk El Donia) (۱۰ - ۱۴) با مطالبی در زمینه علاقه‌ عمومی کودکان به زبان عربی منتشر می‌شود و آثار و نامه‌های کودکان را نیز چاپ می‌کند. در غنا، دو مجله «پلی پن» (Play Pen)

(The Child) (۱۶ - ۵) (The Junior Group) (۱۶ - ۶) و «چایلد» (The Child) (۱۶ - ۷) منتشر می‌شوند. مطالب پلی پن به طور عمده آموزشی است، در حالی که مجله چایلد فقط داستان و تصویر منتشر می‌کند. در کنیا، نشریه «رین بو» (Rainbow) (Rainbow) (۱۰ - ۱۶) از سال ۱۹۷۶ به زبان انگلیسی آغاز به کار کرد و در حال حاضر فقط مطالب نویسنده‌گان و تصویرگران محلی را به چاپ می‌رساند. کشور نیجریه دارای سه مجله ویژه کودکان است: «آشا» (Asha) (۱۲ - ۱۷) که مطالبی در زمینه علاقه‌ عمومی کودکان چاپ می‌کند و نامه‌ها و آثار آنان را منتشر می‌سازد، «جونیر گروپ مگزین» (Junior Group) (۱۷ - ۱۲) که مطالب آن موضوعات Magazine موردن علاقه کودکان است و آثار را به شرکت و همکاری تشویق می‌کند و «بیتنا» (Binta) (۱۸ - ۱۸) که دو سال از آغاز فعالیتش می‌گذرد و در زمینه‌های موردن علاقه کودکان منتشر می‌شود در دسامبر ۱۹۹۳، «زاکلین کرگونو» (Jacqueline Kergueno) از انتشارات بایار فرانسه، مجله فرانسوی زبان «پلنت ژون» (Planet Jeunes) (۱۲ - ۱۸) را بنیان گذاشت که بسیاری از نویسنده‌گان و هنرمندان فرانسوی زبان افريقا با آن همکاری دارند. پلنت ژون در تمام کشورهای فرانسوی زبان افريقا توزیع می‌شود.

در افريقا جنوبی، بهترین مجله‌ها با مطالبی در زمینه موضوعات موردن علاقه کودکان عبارتند از: «ت‌ماگ» (T-Mag) (۱۰ - ۱۶) که به زبان انگلیسی و افريقيای منتشر می‌شود و «جونیر باب» (Junior Bob) (۱۲ - ۸) هر شماره خود را به موضوعی خاص اختصاص می‌دهد. شماره‌های انگلیسی و افريقيای زبان اين مجله به طور جداگانه چاپ می‌شوند. «توکتوکی» (Toktokkie) (۷ - ۱۲) که کیفیت بالايی از نظر چاپ دارد، مطالبی در

زمینه حیات وحش منتشر می‌کند و هر شماره‌اش به دو زبان انگلیسی و افریقایی به صورت جداگانه چاپ می‌شود. «اسکپیر» (Skipper) (۶ - ۱۷) نیز که مطالب آن بر محیط زیست و حیات وحش مرمرک است، به دو زبان منتشر می‌شود. «یانگ تایم» (Young time) کودکان را به خواندن، فرا گرفتن و فکر کردن تشویق می‌کند. چهار مجله جدید کودکان افریقای جنوبی عبارتند از: «برایت اویلز» (Bright), «این تاچ» (In touch), «کیدز» (Kids) و «لرن انڈیجیت» (Learn and teach).

در تانزانیا، مجله «مالی‌های» (Malihi) (+) (۱۵) دو بار در سال منتشر می‌شود. مطالب این مجله بر آموزش موضوعات مربوط به محیط زیست و طبیعت مرمرک است و آثار و نامه‌های کودکان را نیز چاپ می‌کند.

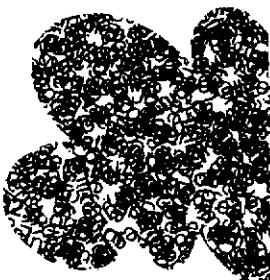
در زیمبابوه نشریه «اکشن» (Action) (۱۶-۸) در زمینه بهداشت زیست محیطی فعالیت می‌کند.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۹۷۹، تغییر بسیار مهمی در وضعیت مجله‌های کودکان و نوجوانان ایران رخ داد. قبل از انقلاب، مطالب اکثر مجله‌ها ترجمه مطالب نشریات خارجی بود و کمیکها بسیار رواج داشتند. پس از انقلاب، تنها آثار نویسنده‌گان، شاعران و تصویرگران ایرانی منتشر شد، از جمله داستانهای کوتاه واقعی درباره زندگی کودکان ایرانی که به قلم نویسنده‌گان جوان ایرانی نوشته شده‌اند. این امر به طور کامل ادبیات کودکان این دوره را تغییر داده است.

پیدایی داستانهای واقعکرا و رمان، یکی از این جنبه‌های مهم است. نکته دیگر، انتشار مجله‌های علمی، تکنولوژیکی و ریاضی با کیفیت بسیار مطلوب برای نوجوانان است، بویژه در مقایسه با مجله‌هایی که در کشورهای غربی از جمله ایالات متحده منتشر می‌شوند. در کشورهای غربی و امریکا، نشریات نوجوانان معلو از مطالب کم‌ارزش، سطحی و بحث‌هایی درباره مد، نوع آرایش و فرهنگ پاپ است.

در ایران، «کیهان علمی برای نوجوانان» (۱۳ - ۱۷) و «فنون» (۹ - ۱۶) نوجوانان را با روشهای علمی آشنا می‌کنند و مطالبی در زمینه علوم، تکنولوژی، محیط زیست و علوم اجتماعی چاپ می‌کنند. «کاوش» (۱۲ - ۱۷) علوم کاربردی را به جوانان معرفی می‌کند. «آرایش» (۱۲ - ۱۷) وظیفه دارد خلاقلیت را در شاعران، نویسنده‌گان و هنرمندان جوان رشد دهد. مجله‌های «رشد»، با مطالبی در زمینه علاقه‌ عمومی کودکان برای گروه‌های سنی مختلف منتشر می‌شوند. بسیاری از نشریات در ایران از سوی مؤسسات مختلف، وزارت آموزش و پرورش و یا کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان حمایت می‌شوند.

مجله «کوشش» در سال ۱۹۸۸ از سوی مرکز سرگرمیها و اسباب بازیها در تهران آغاز به کار کرد و مطالب آن درباره هنر، کارهای دستی، معما و غیره است. بین سالهای ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۴، چهار نشریه جدید در ایران آغاز به کار کردند. مطالب همه این مجلات موضوعات عمومی مورد علاقه کودکان است. این مجلات عبارتند از: «سروش کودکان»، «آمید آینده»، «سوره جوانان» و «سلام بچه‌ها». در عراق تنها نشریه‌ای که در حال حاضر منتشر می‌شود، مجله دولتی «مجلاتی» (۵ - ۱۴)

بسیار خوب است. سه نشریه دیگر نیز برای کروهای سنی بالاتر منتشر می‌شوند که عبارتند از: «دگان» (Dogan) و «کاردس» (Kardes) (۱۲ - ۹) و «باندو» (Bando) (۷ - ۱۲). مطالب هر سه مجله بر محور علاقه‌ عمومی کودکان استوار است.

در امارات متحده عربی، نشریه «ماجد» (Majed) (۶ - ۱۶) در سطحی بسیار خوب منتشر شده و در اکثر کشورهای عربی توزیع می‌شود. مطالب این مجله نیز درباره علاقه‌ عمومی کودکان است.

چین (China)

در چین بیشتر مجله‌های کودکان دولتی هستند. «ماهنشا مه ادبیات کودکان» (Children's literature monthly) (۱۰ - ۱۶) که اکنون بیش از سی سال از انتشار اولین شماره‌اش می‌گذرد، یکی از پررفوژترین و معتبرترین مجله‌های ادبی این کشور به شمار می‌آید. داستانها و مطالب این مجله، از میان بهترینهای این کشور برگزیده می‌شوند و تاکنون جوازی و پادشاهی بسیاری را به خود اختصاص داده‌اند. یکی از هدفهای ماهنشا مه ادبیات کودکان (C. L. M.) کشف نویسنده‌گان، شاعران و هنرمندان جدید است. این نشریه، اولین مجله ادبی کودکان در چین است که ترجمه ادبیات کودکان کشورهای دیگر را منتشر می‌کند. «آینده» (Futurity) مجله ادبی دیگری است که برای کودکان منتشر می‌شود. در این مجله، داستانهای بلند و رمانهای کوتاه به چاپ می‌رسد. آینده، به عرصه جهانی ادبیات توجه دارد و ترجمه برخی آثار خارجی را منتشر می‌کند. «نوچوان

نام دارد.

مجله‌های خوب که در اسرائیل به چاپ موضوعات عمومی مورد علاقه کودکان مشغول هستند، عبارتند از: «کولانو» (Kulanu) (۸ - ۱۲)، «کولانو الف بت» (Kulanu Alef Bet) (۱۲ - ۸)، «پیلوون» (Pilon) (۸ - ۱۲) و «پیلوون» (Pilon).

در سوریه، وزارت فرهنگ نشریه‌ای به نام «أُساما» (Ousama) (برای پسران ۹ - ۱۲ سال) منتشر می‌کند که مطالب آن درباره علاقه عمومی کودکان است.

در ترکیه، نشریه جدیدی که منتشر می‌شود «کرمیزی فار» (Kirmizi Fare) (موس قرمز) (۱۲ - ۸) نام دارد و حاوی ادبیات و تصاویر

پرانرژی‌ترین مجله‌ها به شمار می‌آمدند. امروزه حدود سیصد مجله ویژه کودکان، به تمام زبانها و لهجه‌های هندی منتشر می‌شود. از این تعداد، حدود دویست مجله به زبان هندی چاپ می‌شود که دو نمونه از بهترین آنها، «نادان» (Nandan) (۷ - ۱۶) و «چانداماما» (Chandamama) (۹ +) نام دارد که ادبیات سنتی و قصه‌های عامیانه را چاپ می‌کند.

مجله‌های «باراک» (Barak) و «بالبهارتی» (Balbharti) (هر دو + ۹) در زمینه ادبیات معاصر فعالیت می‌کنند و مطالب آنها از تنوع بسیاری برخوردار است. «چامپک» (Champak) که از سوی یونسکو حمایت می‌شود، به طور عمدۀ مطالب علمی منتشر می‌کند و ملاحظات علمی کودکان را نیز به چاپ می‌رساند.

مجله‌هایی که با کیفیت بالا و به زبان انگلیسی در هند منتشر می‌شوند، عبارتند از: «چیلدرن ورلد» (Children's World) (۱۶ - ۶)، «کاب» (Cub)، «تارگت» (Target) و «تیکل» (Tinkle) (همه ۸ - ۱۴ سال). «چامپک» و «چانداماما» به زبان انگلیسی هم منتشر می‌شوند. مجله «کاب» مطالیه درباره حیات وحش می‌نویسد و عکس‌های رنگی بسیار عالی و باکیفیتی به چاپ می‌رساند.

بیش از صد میلیون دانش‌آموز ۱۷ سال در هندوستان وجود دارد که طیف وسیعی از خواندن‌کان بسیاری از مجله‌های خوب و باکیفیت این کشور را تشکیل می‌دهند.

ژاپن (Japan)

یکی از مجله‌های ادبی مشهور ژاپن که بین سالهای ۱۹۱۸ - ۱۹۳۶ به چاپ می‌رسید، «آکای تویری» (Akaitori) (پرنده قرمز) نام داشت. در این مجله، تصاویری بسیار خوب و داستانهایی

شرقی» (Orient Juvenile) (۱۰ - ۱۵) مجله‌ایست که قصد دارد زبان و مهارت‌های نوشتن کودکان را ارتقا بخشیده و سطح درک ادبی آنها را بالا ببرد. این مجله، داستان، غیرداستان، شعر، آثار هنری، افسانه‌های پریان و آثار کودکان را به چاپ می‌رساند.

چند مجله مختص خردسالان نیز در چین وجود دارد که مهمترین آنها عبارتند از: «تصویر کوچک» (Little Friends) (۲ - ۸)، «دوستان کوچک» (Baby Pictorial) (۲ - ۴)، «مجله مصور کودکان» (Baby's Pictorial) (۱ - ۸) که بیش از ۶۰ سال است که منتشر می‌شود و «مجله علمی برای کودکان چینی نیز عبارتند از: «مجله علمی برای نوجوانان» (Science Magazine for Tuveniles) (۱۰ - ۱۵) که کودکان را با تازه‌ترین خبرهای علمی آشنا می‌کند، «ما عالم را دوست داریم» (We Love Science) (۱۰ - ۱۵) و «مجله مصور علمی کودکان» (Children's Scilntific Pictoriol) (۷ - ۱۱). یکی از مجله‌های ویژه نوجوانان و جوانان ۱۹ تا ۱۲ ساله نیز «نوجوانان و جوانان در چین و خارج» (Teenagers in China and Abroad) است که به زبان انگلیسی منتشر می‌شود و به دست جوانان دیگر کشورها نیز می‌رسد.

هندوستان (India)

اولین مجله کودکان در هندوستان، «دیگدارشان» (Digdarshan) نام داشت که در سال ۱۸۱۸ به زبان بنگالی منتشر می‌شد. این مجله تنها ۲۶ شماره منتشر شد، اما مجله دیگری به همان زبان با نام «بالاکباندو» (Balakbandhu) چانشین آن شد. نشریات بنگالی زبان کودکان همچنان به انتشار خود ادامه داده و در مقایسه با دیگر مجله‌های هندوستان،

کودکان) که از سال ۱۹۴۷ تا حال حاضر از سوی «شیکوشای» (Shiko-sha) منتشر می‌شود، بر انتشار ادبیات تمرکز کرده است. «سن چایردو» (San chairudo) (بچه خورشید) نیز مجله‌ای علمی است که از سوی چایلد هونشا منتشر می‌شود.

کره (Korea)

مجله «هاکسانگ کواهاساک» (Haksaeng) (علم دانش آموز) (۱۰ - ۱۵) مطالب علمی، داستانهای علمی - تخلیقی، نجوم، فانتزی و معملاً منتشر می‌کند و ستونهایی برای چاپ آثار کودکان و نامه‌های آنان دارد.

مغولستان (Mongolia)

مجله «زالگا زالگشن» (Zalgamzhlagch) (نسل نو) (۸ - ۶) در سال ۱۹۲۶ آغاز به کار کرد. مجله «پیونزین او دیردالکش» (Pioneriin Udirdagch) (رهبر پیشاوهنگی) (۹ - ۱۲) و «پیونزین اوونن» (حقیقت پیشاوهنگی) (۸ - ۱۲) از جمله مجله‌هایی هستند که در مغولستان منتشر می‌شوند.

سنگاپور (Singapore)

در پنج سال اخیر، نشر مجله در سنگاپور از رونق بسیاری برخوردار بوده و مجله‌های بومی کودکان، به تدریج جایگزین مجله‌های وارداتی می‌شوند. زبان انگلیسی، زبان رسمی مورد استفاده در مدارس و ادارات این کشور است، اما دولت سنگاپور زبانهای چینی، مالایی و تامیلی را نیز به رسمیت می‌شناسد. نرخ سواد در میان کودکان ده ساله و بالاتر ۸۶/۸ درصد در سال ۱۹۸۷ بوده است.

با کیفیت بالا منتشر می‌شد. مؤسسه انتشاراتی «فوکوینکان شوتن» (Fukuinkan Shoten) سه مجله منتشر می‌کند که عبارتند از: «تاکوسان نو فوشی جی» (Takusan no Fushigi) (جهانی از عجایب) (۸ - ۱۲) که مطالب آن درباره علاقه عمومی کودکان است، «کاگاکو نو تومو» (Kagaku no tomo) (مونس علمی کودکان) (۷ - ۴) که مطالبی درباره علوم طبیعی، علم، علوم اجتماعی، تاریخ، جغرافی و نجوم منتشر می‌کند و «کودومو نو تومو» (Kodomo no tomo) (مونس کودکان) (۷ - ۴) که از سال ۱۹۵۶ آغاز به کار کرده و در هر شماره تنها یک داستان ادبی با تصاویری بسیار زیبا منتشر می‌کند.

مجله «کوبو تاچی» (Kobotachi) (۵ - ۱۲) بر موضوعاتی مانند آموزش محیط زیست، داستانهای خوب و بررسی کتاب متمرکز است. آثار و نامه‌های کودکان را نیز منتشر می‌کند. نشر «فروبیل کان» (Froebel Kan) دو مجله منتشر می‌کند که عبارتند از: «کیندا آهاناشی» (Kinda Ohanashi) (داستانهای مصور برای کودکان) که حاوی داستانها و تصاویری عالی است و «کیندا بوکو» (Kinda Bukku) (کتاب درباره طبیعت برای کودکان) که مطالب آن درباره طبیعت است.

«أهی ساما» (Ohisama) (خورشید) (۴ +) در سال ۱۹۴۴ آغاز به کار کرده و متمرکز بر ادبیات است. «او هاناشی چیرودو» (Ohanashi) (داستانهای کودکان) نیز مجله‌ای Chairudo (ادبی است. ناشر این مجله، «چایلد هونشا» (Child Honsha) (نام دارد. «کاکن اهاناشی اهون» (Child Honsha Ehon) (داستانهای مصور Gakken Ohanashi Ehon) کاکن) از سوی «کاکوشونکیو شا» (Gakushukenkkyu sha) منتشر می‌شود و عمدتاً مطالب آن داستانهای مصور است. مجله «کودومو نو سکایی» (Kodomo no sekai) (دنیای

مجله‌های «بوک ورم دایجست» (Cartoon Book) (۱۲ - ۶) که از سال ۱۹۷۷ آغاز به انتشار کرده است، مطالبی درباره علاقه عمومی کودکان، کارتون و آثار کودکان را به چاپ می‌رساند.

«دانشمند سنگاپوری» (Singapore Scientist) که مجله‌ای ویژه بزرگسالان و به زبان انگلیسی است، بخش اعظمی از صفحات خود را به «دانشمند جوان» (Young Scientist) برای کروههای سنی ۱۰ تا ۱۸ ساله اختصاص داده است. «زوواد» (Zoo-Ed) (۱۳ - ۸) مجله علمی دیگریست که به زبان انگلیسی منتشر می‌شود.

«یانگ جنریشن» (Young Generation) (نسل جوان) (۱۲ - ۵) تنها نشریه دوزبانه (انگلیسی / چینی) در سنگاپور است و «نادیم» (Nadim) تنها مجله خوب و با کیفیتی است که به زبان مالایی منتشر می‌شود.

تایوان (Taiwan)

در تایوان، دو مجله ویژه خردسالان با مطالب عمومی منتشر می‌شود که عبارتند از: «سیدلینگ» (Seedling) (۲ - ۸) و «ویزدام» (Wisdom) (۸ - ۸). «مجله کودکان» (Children's Magazine) (۱۲-۶) و «ماهانامه نوجوانان و جوانان» (Youth Juvenile monthly) (۱۲-۱۸) مجله‌هایی با مطالب عمومی هستند که آثار کودکان و نوجوانان را نیز به چاپ می‌رسانند. مجله «لیتل نیوتون» (Little New Copel) (Magazine) و مجله «کپل ساینس» (Science Magazine) (هر دو برای کروههای سنی ۹ - ۱۵ سال) نیز مجله‌های علمی به شمار می‌آیند.

تایلند (Thailand)

مجله «چیاپروک کارتون» (Chiya Pruk)

«دانشمند سنگاپوری» (Singapore Scientist) که از سال ۱۹۷۷ آغاز به انتشار کرده است، مطالبی درباره علاقه عمومی کودکان، کارتون و آثار کودکان را به چاپ می‌رساند.

استرالیا (Australia)

چهار مجله با کیفیت توسط سازمان آموزش و پرورش نیوساوت ویلز استرالیا منتشر می‌شود و از طریق مدارس توزیع می‌گردد. مطالب همه این مجله‌ها درباره علاقه عمومی کودکان بوده و تکیه اصلی آنها بر ادبیات است. این مجله‌ها عبارتند از: «کانتدان» (Countdown)، «blast Off»، «بلاست آف» (Blast Off)، «اوربیت» (Orbit) و «تاج دان» (Touchdown). تمام این مجله‌ها، برای کروه خاص سنی ۶ تا ۱۴ سال منتشر می‌شود. از دیگر مجله‌های استرالیایی می‌توان «ایسپی» (Eyespy) (۸ - ۱۲) که مطالبی درباره علوم زیست محیطی و طبیعی در اختیار کودکان قرار می‌دهد، «پافینالیا» (Puffinalia) (۸ - ۱۶) که بر اساس مجله «پافین کلب» (Puffin club) طراحی شده و توسط «کی وب» از دهه ۱۹۶۰ در بریتانیا آغاز به کار کرده است و نشریه «بیتانگ کیسل» (Kissel) (۱۰ - ۶) را که در اندونزی منتشر می‌شود و مطالب آن درباره علاقه عمومی کودکان است، نام برد.

در نیوزیلند، سازمان آموزش و لینگتون مجله «مدرسه» (School Journal) را منتشر می‌کند که نشریه بسیار خوب ادبی برای کروههای سنی ۷ تا ۱۲ ساله است. این مجله در سال ۱۹۰۷ آغاز به کار کرد و تا به امروز برای چهار کروه سنی مختلف در کلاس‌های درس مورد استفاده قرار می‌گیرد.

امريکای مرکزی و جنوبی (Central and South America)

در مقایسه با دیگر نقاط جهان، تعداد نشریات خوب کودکان در امریکای مرکزی و جنوبی بسیار اندک است.

در بولیوی، مجله «چاسکی» (Chaski) (۱۴۶) مطالب خود را درباره علاقه عمومی کودکان تهیه می‌کند که شامل ادبیات، فانتزی و مطالب علمی است. این مجله آثار کودکان را نیز منتشر می‌کند.

در گواتمالا، مجله «چی کوشی رین» (Chiquirin) منتشر می‌شود.

در اروگوئه، مجله «ال گریلو» (El Grillo) (جیرجیرک) (۱۰ - ۱۲)، «لا ناو اویکوس» (La Nave Oikos) (۹ - ۱۲) و «مونیتا آزول» (Monita Azul) (میمون کوچک آبی رنگ) (۲ - ۱۲) ویژه مدارس هستند.

در ونزوئلا، نشریه «آرکو اریس» (Arco) (رنگین کمان) (۸ - ۱۲) از سال ۱۹۸۶ شروع به انتشار کرده و مطالب آن درباره علاقه عمومی کودکان است.

در برزیل، انجمن پیشرفت علوم این کشور، نشریه‌ای به نام «سینسیا هوخه داس کریانسان» (Criancas) (علم کودکان امریون) برای گروه‌های سنی ۸ تا ۱۲ سال منتشر می‌کند.

Shokoichi, Arne Reeves,
Shokoichi, Arne Reeves,

Shokoichi, Arne Reeves, Design
Shokoichi, Arne Reeves, Design
Shokoichi, Arne Reeves, Design
Shokoichi, Arne Reeves, Design